

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván házhoz küldve:

Egy évre . . . 10 kor. — fill.
 Hat hóra . . . 5 kor. — fill.
 Három hóra . . . 2 kor. 50 fill.
 Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
 Egyes számok 20 fillérért kaphatók
 a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK
 Négyhasábos petit-sor egyszeri kiadásért 14 fill.
 kétszeriért 12 fill., többszöriért 10 fill. árcsökkentés.
 Bélyegdíj minden egyes beiktatásáért 10 fillér.
Hivatalos hirdetések
 100 szóig 2 kor. 60 fill., azontal minden szó 2
 fillérével számítottak.
A nyilttérben:
 minden négyhasábos garmond-sor díja 80 fillér.
 Velünk Füzekötésben levő hirdető-irodák, elő-
 fizetőink, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
 kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TARSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adtnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer

← vasárnap reggel. →

A hirdetések, előfizetések s a reklamációkat a kiadóhivatalba
 (Takarék- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.
 A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

Hivatalos közlemény.

I.

7437/1907 zszám.

Hirdetmény!

Léva r. t. város képviselőtestületének 1907. évi November hó 30-án tartott közgyűlésében 7201/1907 sz. s. hozott határozata folytán az 1886. évi XXII. t. c. 110. §-a értelmében kihirdetem és közzhírré teszem, hogy a Kherndl Mária féle kákák-földi szántóföld megvétele ügyében kötött kiséjítási egyezség fölött az érdemleges tárgyalás és névszerinti szavazás az 1908. évi Január hó 3-ik napjának d. u. 4 órájára összehívandó közgyűlés napirendjére lett kifizetve, — amidőn azt közzhírré tettem, azon közgyűlésre a képviselőtestület összes tagjait e helyen is tisztelettel meghívom.

Léva, 1907. évi december hó 16.

Bódogh Lajos
 polgármester.

II.

7583/1907 szám.

Nyilvános köszönet!

Léva város szegényei részére, a karácsony ünnepek alkalmával kiosztás végett, a „Lévai Takarékos és Hitelintézet” 100 korona és a „Lévai Takarékpénztár r. t.” 207 korona 50 fillér jótékony adományt küldött be a város hatóságához, — midőn a két intézet nemeslelkű igazgatóságának hosszú évek során át rendszeresen ismétlődő ezen kegyes adományáért a város hatósága és a város szegényei nevében hálás köszönetemet kifejezni szerencsés vagyok, — azon összegek átvételét ezennel elismerem s érteitem, hogy a kegyes adományoknak vallás külsősége nélkül leendő szétosztásával a rendőrkapitányt és a gazdasági tanácsnokot bízom meg.

Kelt Léván, 1907. évi december hó 18.

Bódogh Lajos
 polgármester.

Léva város közönségéhez.

Barsvármegye törvényhatósága határozattá emelte a vármegye közönségének azon óhaját, hogy a vármegye székhelye Lévára visszahelyeztessék. Most már Léva város közönségén a sor, hogy ennek a korszakalkotó feladatnak mielőbbi keresztülvezetését le-

hetővé tegye. Olvashattuk ellenfeleink csupa hipotéziseken alapuló ellenérveit, amelyekben a legnagyobb nyomattal a kérdés anyagi oldalát állítják a megvalósítás akadályául. — Ismerjük ugyan ezeknek az ellenérveknek a pusztán kiceinyes helyi érdekből eredő forrását, ismerjük mindama jó indulatot, melyet irányunkban tanúsítottak, mindazáltal, miután a vita részünkről már a szavazás megejtésével befejeztetett, most már egyedüli és főtörékvésünket csak az áthelyezés mielőbbi megvalósítása képezheti, minél fogva csak azokkal a kérdésekkel foglalkozhatunk, amelyek ennek a kimondott ítéletnek végrehajtását célozzák.

Ezeknek a kérdéseknek a legfontosabbika a székhelyen létező hivatalok elhelyezésére szükséges hely és épületekről való gondoskodás. Az áthelyezésnek e részben sincs semmi akadály, mert ismerjük Léva város közönségének eddig minden nemes és jó dologban tanúsított áldozatkészségét s tudjuk, hogy a maga részéről is mindent el fog követni a vármegye határozatának mielőbbi sikeres végrehajtása céljából.

A várkastélyt, mely szinte predestinálva van a hivatalok elhelyezésére, a lévai uradalom 80.000 korona vételárán ép ezen célra felajánlotta Léva város közönségének. A két annyi érő várkastély és területe, mely a maróthi vármegyeház telkénél sokkal, de sokkal nagyobb, minden tekintetben alkalmas a tervezett célra és Léva város közönsége keresve sem találhatna jobb s megfelelőbb helyet a központi hivatalok elhelyezésére.

Léva város közönsége tehát, ha valaha tett és hozott áldozatot nagy célok elérésére, vegye meg ezt a várkastélyt s ajándékozza Barsvármegye közönségének, hogy december 12-iki határozatának megvalósítását megkönnyítse. Annyi bizonyos, hogy Léva város már eddig is jelentékeny áldo-

zatot hozott a közügy érdekében. Ezuttal azonban mi akként gondoljuk a kérdés megoldását, hogy az magára a városra, mint erkölcsi testületre újabb terhet ne rójjon.

Hogy miként volna az lehetséges, megmutatta nekünk az utat az uradalom nagy nevű tulajdonosa. Adjuk össze a vételárát önkéntes adományok útján. Schoeller Pál lovag, a lévai uradalom tulajdonosa a város közönsége iránt érzett jóindulatából e célra 25.000 kor. adományt ajánlott fel. Ha nemes példáját Léva város közönsége követni fogja, rövid idő alatt együtt lesz a vételár.

Hisszük is, hogy a megindítandó akció nem lesz eredménytelen. S a már mutatott jó példa hatása alatt az önkéntes teherviselésből ki fogják venni részüket elsősorban pénzintézeteink, kereskedőink, vagyonosabb polgártársaink kiki a saját tehetsége szerint.

Léva város közönségét oly közelről érinti a megyei székhely mielőbbi áthelyezése, hogy kötelessége is ennek érdekében még áldozatokat is hozni. Nekünk egyedül csak a saját erőnkben van a bizalmunk. S az a közönség, mely jelentéktelenebb dologban is mindenkor számolni tudott a kor követelményeivel, ebben a kérdésben is bizonyára oly példát fog szolgáltatni a vármegye közönségének, a kormánynak és országgyűlésnek, amely minden beszédnél hatásosabb érv leend az áthelyezés mellett, s a mely az áthelyezés előkészítésén fáradozó férfiaknak kitartásul és buzdításul fog szolgálni.

Kövessük a nemes példát. Lelkesítsen bennünket az a gondolat, hogy minden fillérrel közelebb jutunk kitűzött feladatunkhoz. S a nemes cél oltárára rakott fillérek meg fogják hozni a maguk áldásos gyümölcsét. A jövő pedig áldani fogja mindazok nevét, kik eme nagy mű keresztülvitelében részt vettek.

kis Jézuska ünnepét is, azon ünnepet, melyen minden gyermeki szív ujjongva örül. Két évvel jámbor halála előtt, szent Ferenc nagy örömet szerzett önmagának és rendbeli testvéreinek.

Gréciának, Umbria tartomány e kis városkájának közelében, smely vidéken a kolduló barátoknak akkoriban már több rendházuk volt, néhány barátja segítségével istállót állított föl az erdőnek kellő közepében; a falak gerendákból voltak csinálva, s réseket pedig mohhal töltötték ki. Azután jászolt hozatott és azt az istállóban fölállította és megszámlálhatlan gyertyának világánál ott feküdt a jászolban Jézuskának gyönyörűen kifaragott képmása. A jászolt körülállották szt. József, a boldogs. szűz Mária és az ájtatos pástorok, a jászolhoz élő ökör és szamar voltak kötve, szénát huzogatva és evegetve.

Ez istállóban szándékoztak ők megünnepelni a karácsonynak szent éjszakáját, minek a híre csakhamar lázas mozgásba és szent nyugtalanságba hozta az egész vidék jámbor népét.

Nevezett időben éjfél táján nagyon eleven lett az erdőben való élet; minden oldalról közeledtek a szomszédos bo'ostorokból a rendbeli testvérek; közelről és messziről más emberek is szállingóztak fáklyával vagy gyertyával a kezükben, mely világosság kedves módon tüntette elő a sötét zöld fenyőfák gazdag lombzatát; megható szent dalok pedig egyszerű viszhangot keltek mindenfelé.

Miképp neveljük gyermekeinket?*)

Irta: dr. Ternér Béla gyermekorvos.

Mottó: „Az egészség: munkaerő.”

Minden szülő át van hatva azon eszmétől, hogy gyermekéből sokoldaluan képzett egyént kell nevelnie. — És ez természetes is. — Olyan küzdelem folyik minden téren a megélhetésért, hogy kiválóan kell lennie, ki magának a gondatlan megélhetést meg bírja teremteni. — Sokat kíván a verseny mindenkitől s az ifjunak tényleg sokat kell tanulnia.

Magasabb iskolázatásunknak alapja a klasszikus ó-kor. Ezen korok legfejlettebb kulturájú népe: a görög nemzet, művészetünknek és költészetünknek ma is mintaképül szolgál. Sajnos azonban, hogy évszázadokig megelégedtünk arról, hogy a görögök a testnek ápolásában, egészséges, arányos alakú, erőteljes fejlődésében is mintaképül szolgálhassanak.

Végre ma, midőn korunk egyik megoldandó kérdéseül a nép egészségének javítását tűzte ki, a fizikai kiképzés kezd nagyobb tért hódítani.

Korunknak kedvező jele, hogy végre is eszünkbe jut, hogy nemcsak szellemi képességeinket kell tökéletesíteni, hanem hogy testünk is van, a melyet szintén fejlesztenünk és gondoznunk kell.

Mindenütt ébrednek az igyekezet, hogy sportgyakorlatok és megfelelő tornázás által a testet fejlesszük, hogy nagyobb erőt, rugékonyságot, a könnyedség bizonyos szellemét megadjuk neki és így egészséget, szépséget, és erőt harmonikus arányokban egyesítsünk benne.

De miért is legyenek gyermekeink egészségesek, erőteljesek és szépek? Szükséges-e ez? Erre csak egy válasz van: tehát gyengék, gyámoltalanok, ügyetlenek legyenek-e ők, kikben jövődi erősségünket látjuk; szegények, csunykák, betegek és kétségbeesettek, avagy szépek, erősek és boldogok?

*) A Szombathelyen megjelenő *Gyermekvédelem* című kitéző folyóirat közleménye. Előfizetési ára 2 korona.

A sok gyertya- és fáklyafény nem egy jámbor zarándoknak juttatta az eszébe Betlehemet, mely égi fény tengerében uszott Krisztus születésekor; nem egy jámbor zarándok gondolt a világ világosságára, mely ez éjszaka került le a földre.

Amint megszólaltak a messze tekvő templomok tornyai a harangok, hogy hirdessék Krisztus üdvözítő születésének szent óráját, az istállóban is megkezdődött az ajtatosság; a jászolt volt az oltár; szent Ferenc szereposkodott, megható buzgósággal és példás jámborsággal énekelte a Jézus születéséről szóló evangéliumi szakaszt. A szent mise után szent beszéd volt a kis Jézuskáról, milyen volt a helyzete a földön és milyen dicsősége az égen. Fejtegetve volt az embereknek hozott béke. A szentbeszéd után szétmentek a népek és gyertya meg fáklyavilágnál mentek hazafelé azon tudattal, hogy még sohasem ünnepelték ily örömteljesen Krisztus Urunk születését.

Szent Ferenc már a második öszszel meghalt és így a legközelebbi karácsony az égen ünnepelte; de az általa megkezdett ünneplése Krisztus születésének, tuléltte őt. A karácsonyi jászolt fölállítását szokásba vették az összes szentferencsrendi koldusok, később pedig csaknem az összes keresztény érzelmi családok. Maga a pápa is dicsérőleg nyilatkozott emez üdvös szokásról.

Nagybódoglói József dr.

TÁRCA.

Karácsonyi ének.

Csorda pástorok, midőn Betlehemben
 Csordát őriztek éjjel a mezőben,
 Isten anyagi jövének mellétek,
 Nagy félelemmel telék meg ő szívek.

Örömet mondok néktek, ne féljetek,
 Mert születék ma néktek üdvösségetek.
 Menjetek el-bé gyorsan a város*,
 Ott találjátok Jézust a jászolba.

Elindulának és el-bé jutának,
 Szűz Máriának jó napot mondanak.

Hol fekszik Jézus, mondd meg, a jászolba,
 Kit bétakartál mostan a pólyába?

Isten titket hozott uratokhoz,
 De nem szólhatok mostan szent fiamhoz,
 Mert ő aluszik, pólyában nyugoszik,
 Hideg jászolban, szénán bágyadozik,
 Nem fekszik ágyban, sem friss palotában,
 Hanem jászolban, romlott istállóban.

Serkentsd fel Jézust, szent fiadat, nékünk,
 Mert anyagoktól hozzája küldettünk.

Serkenj fel, fiam! pástorok eljöttek,
 Szent anyalidról kik hozzád küldettek.

Üdvöz légy, Jézus, pástorok pástora,
 Menynek és földnek teremő szent Ura!
 Ha nem utálsz meg, te szolgálid vagyunk,
 És azért jöttünk, hogy téged imádjunk.
 Kérünk tégedet, mint üdvözítőket,
 Bűnünkért el ne üzz előled minket!

Mária te is könyörögj érettünk,
 Hogy e világhól boldogan kimenjünk.

Dicséret néked örök Atya Isten,
 Kicsind Jézus és Szentlélek Isten.

Karácsonyi jászol.

Szép, lélekiemelő és igen régi szokásuk a hitükre tartó keresztényeknek, miszerint jászolt állítanak a karácsonyi hetekben.

A t. olvasók között bizonyára vannak olyanok, kik nem is gondolnák, hogy ezen szokás 1925. évben hétszáz éves lesz.

Arra a kérdésre, kitől ered, a következőkben akarunk rövid feleletet adni.

Assisi szent Ferenc, a ki a derék szentferencsrendet alapította, egyuttal ennek a dicséretes szokásnak is az alapítója.

A kereszténység isteni alapítója mondta: „Ha nem leszetek olyanok, mint a kisdetek, nem mentek be a mennyek országába.” E szavak fölött az egész keresztény világban talán senkiesem elmélkedett annyit és oly mélységgel, mint éppen assisi szent Ferenc. Jászántából lemondott földi vagyonáról, ügyesen forgatott kardjáról és lovagi rangjáról, önként lett szegénnyé, sőt koldusá lett, alapítója lett a kolduló szerzetnek, melynek a főerényei között ott van a gyermeki alázat is.

A mi a gyermekeket örvendezteti, az szent Ferencnek is örömeire szolgált, nagyon szerette a virágokat, kimondhatatlanul kedvelte a bárányokat, a méhet és a madarakat, amelyekkel beszélgetett és buzdította őket Istennek énekükkel való dicsőítésére; Isten újját észlelte ő az egész természetben; a nap, a hold, a csillagok, a felhők, a szél a víz a tűz, a föld mind segítségére voltak Isten magasztalásában, gyermeki gyengédséggel kezdte ünnepelni a

Lapunk mai számához félv melléklet van csatolva.

Tényleg igaz, a mit Kraft-Ebing mondott, hogy korunkat hosszú ideje vérszegénység és idegesség jellemzik. A szellemi kiképzés előnyére igen rég óta elhanyagoljuk a testet és a testet elhanyagolva mindenféle betegségeknek. Régióta beszélünk mi orvosok süket fülekre, hogy sokkal: ésszerűbb a betegséget megelőzni, mint gyógyítani.

Az élet mozgás. Az izom, mely nem működik, elcsatnyul és teljesen tönkre is mehet. A mozgáshiány ártalmait csakhamar jelelték; a test elgörbülése és összerokadása, a testrészek bénulása és általános erőtlenedése az első következményei, — korai vénulás és eltompulás a végeredménye.

Korunk igyekezete, hogy a görög antik-hoz hasonló testalkatot neveljünk, vagy azt legalább megközelítsük, megköveteli, hogy a testet állandó testgyakorlatokkal rendszeres működésben tartassuk.

Hogy egészséges, erőteljes testalkatú egyéneket nevelhessünk, annak alapját már a gyermek első életéiben meg kell hogy vesszük — főképp a helyes táplálás által. A gyermek nevelése, melynél párhuzamban kell haladnia a lélek és a test nevelésének, megkezdődik már az élet első napjaiban s e két párhuzamosan haladó ut folytonos vonatkozásban van egymással. A mit az egyikben hibáztunk, azt megérzi a másik is. Ha a gyermeknek élete első napjaiban mindent megengedünk, nem éreztetjük vele fölényünket, nem szoktatjuk akarataink ellentmondás nélküli elismeréséhez, akkor csakhamar jelentkezni fog a gyermeki szélsőség, s ő fogja velünk éreztetni a hatalmát. — Nyugtalanokodása és sírásával kiviszi, hogy táplálása, mely reánézve a legfontosabb életműködés, ne a helyes időben és rendben, hanem az ő akarata szerint történjék. — Eleinte ugyan a szülői hiányosságok, midőn a gyermeknek akár-hányszor sir, mindig táplálékot nyújtanak, mintegy bedugják a száját, hogy ne sírhasson. — Nem gondolják meg, hogy a gyermek nyugtalanságának, sírásának más oka is lehet mint éhség, a mely okot, fájdalmakat — megszüntetve, nedves ruhákat, stb. eltávolítva, a gyermek ismét nyugodt lehet a nélkül, hogy táplálékkal tulterhelteknék, a mi csak nagyobbítja a bajt, kifárasztja a gyermek zsege gyomrát. — Később aztán megszokja a gyermek a gy-

kori és rendetlen táplálást s ő maga is azt követeli sírásával, hogy minduntalan szakadjon le a láncolata lesz a gyomorhúrutoknak, a hozzája csatlakozó tüdőhúrutoknak stb.

E betegségek miatt a test hiányosan táplálkozik, a gyermek szervezetének fejlődése meg van akadályozva. Gyenge, halovány csenevész gyermeket nevelünk magunknak. Ez az első hiba a test felépítésénél.

Tartsuk be a gyermek táplálásának szabályait a táplálék minőségére és a táplálás idejére nézve szigorúan. A ki nem ismeri őket, az kérdezzen meg szakorvost, hogy tulajdonképpen hogyan is kell a csecsemővel elbánni? — A gyermekápolásban nem a vénasszonyok elavult praktikai legyenek az egyetlen utmutatása a fiatal anyának, akit — sajnos — leánykorában gyermekápolás tanításával szeméremérzetében megsérteni (??) nem szabad.

Az első élethetek és hónapok helyes vagy helytelen táplálását megérzi az ember egész életén keresztül. Ezen korban elkövetett hibák következményei teljesen soha ki nem heverhetők.

Nagyobb, több éves gyermekek táplálásánál főképp arra kell ügyelnünk, hogy délelőtt, vagyis a főétkezés előtt a gyermekek ne nyálankodjanak, hogy a gyomornak teljes három órai pihenője legyen a főétkezés előtt. Csak pihent gyomorral van meg a jó étvágy és csak pihent gyomor bírja a felvett táplálékot jól feldolgozni és a test gyarapítására fordítani.

Az első gyermekévben a helyes táplálkozás mellett, helyesen öltöztetett (dr. Lahmann fele tricót alsó ruha, télen vastagabb, nyáron vékony) gyermekeinknek a friss levegőben, napfényben való tartózkodást, kellő mozgást tegyük lehetővé. A napfény amint a világosságra hozza a rejtőzködő gonosztereket, ép oly ellensége a dohos, tisztatlan levegőnek és ellensége a betegségeknek.

Éjszaka tiszta levegőjü, nem nyirkos, sem tulfűtött szobában helyezzük el a gyermekeket.

Ezek az első életévek több hygienicus szabályai.

* * *

A gyermek belép az iskolába. Csak most kezdődnek a testápolás helyes kivitelezésének nehézségei. Általánosságban, legalább minálunk, a gyermek a napnak 5-6

óráját az iskola padjában ülve, szellemi foglalkozás mellett tölti el. Azután hazamegy s ha nincs még 1-2 óráig nyelvek, rajz és zene tanulásával elfoglalva, hozzáfog iskolai feladványai elvégzéséhez. A napnak 12 órájából tehát 7-8 órát szellemi munkával foglalkozva, asztalnál görnyedve, tölti el az ifju, míg étkezésre, pihenésre szórakozásra és testgyakorlásra alig marad ideje. Hét, nyolc órai ülés fárasztó magában véve is, de ha szellemi munkával is egybe van kötve, még fárasztóbb. Keil a szervezetnek pihenése, hogy ismét normális állapotba jusson, de kell a testnek mozgás is e sok hosszas ülés egyensúlyozására, hogy a test a lélekkel párhuzamban fejlődhesse, erősödhessen.

Hol vesz mindehez időt az iskolás gyermek?

A lehetőségig szorítsuk meg tehát a szellemi foglalkozás óráit s adjunk időt a gyermeknek pihenésre, szórakozásra és testgyakorlásra is! A feltétlenül szükséges tanórák számát ne szaporítsuk külön tárgyakkal, nyelvek stb. tanulásával.

Fektessünk elegendő súlyt a testgyakorlatokra, a melyeknek ép oly állandóan, rendszeresen és tervszerűen kell gyakoroltatniuk, mint a szellemi művelődés tárgyainak, végeztessenek ép oly szakszerű vezetés mellett, mint a hogy a könyvből való tanulás az iskolában a tanárok vezetése mellett történik. A gyakorlatoknak lehetőleg az összes izmokra, izületekre, tüdőre is kell terjedniük, világítsuk meg ennek okát egyetlen példával. Nézzük a tüdőgymnasztika befolyását közelebbről. A milyen egyszerű a légzés, a melyet minden ember öntudatlanul végez, oly kevesen tudnak rendes, mély légvételt venni. Lévezen pedig a légzés oxidatív, légzés által elégnék a szervezetben a gyengébb ellentállású szövetek, zsír, exudatumok, tüdőbelsőlagatók (a tuberkulózis kezdeti göccsi stb.) A légzés az egyetlen akaratlagos izommozgás, mellyel a törzs zsigerit (szív, máj, belek) betolyásolhatjuk.

Mástól kellően kifejtett izomzat mellett ritkábban fordulnak elő elgörbülések, ferde, felszeg testalkatú egyének. Sok gyógyíthatatlan elgörbülés izomgyengeségen alapszik, mely a görbülés kezdeti szakában nem részesült kellő figyelemben s nem bízott szakavatott orvosi kezelésre. Egyszóval tartsuk szemünk előtt már

a csecsemő korban a helyes táplálást, később, a serdülő gyermeknél pedig a szellemi és testi nevelésnek párhuzamban való haladását.

Ezek azok a szempontok, melyekre a többi általános egészségügyi szabályok beartatása mellett főképp ügyelnünk kell s a melyeket ha megtartunk, meg is lesz áldásos eredményük!

Barsvármegye törvényhatósági bizottságának közgyűlése.

Barsvármegye törvényhatósági bizottsága folyó hó 19-én tartotta rendes évnegyedes közgyűlést Simonyi Béla alispán elnöklése mellett. A közgyűlést az alispán megnyitván, megemlékezik Huzóczy Boldizsár volt bizottsági tag elhalálzásáról és részvéteinek adott kifejezést. Az alispáni jelentést a folyó évi III-ik negyedről Belcsák László és Csekey Vilmos felszóllalása után tudomásul vették. — Ezután a bizottságok alakultak meg.

És pedig: Állandó választmány: Dr. Balbach Béla, Balogh János, Báthy Gyula, Báthy László, Bedross József, Benkovich Géza, Belcsák László, Csekey Vilmos, Diósy József, Faragó Samu, Féja Kálmán, Dr. Frommer Ignác, Dr. Haiczl Kálmán, Holló Sándor, Horn Jakab, Huberth Vilmos, Kachelmann Károly, Dr. Katona János, Kazy János, Dr. Kmoskó Béla, Dr. Kersék János, Liedenfrost Tivadar, Levatic Gusztáv, Lulicsek Izidor, Medveczky Sándor, Mocsy Lajos, Motesiczky László, Ordódy Lajos, Pásztor Elek, Raschmann Tamás, Báró Révay Simon, Schramm Antal, Szakács Viktor, Varga József, Weisz Jenő, Wetzel István, Víz Ferencz, Vogronics Ödön, Dr. Zelenyák János és Dr. Kiss Mihály. Közigazgatási bizottság: a f. év végével kilépő Báthy László, Dombay Vilmos, Kosztolányi Sándor és Znamenák Sándor újra megválasztattak, az elhalt Kosztolányi Aurél helyébe dr. Bottka Győző választották be. A központi választmány tagjai lettek: Dr. Balbach Béla, Benkovits Géza, Dr. Botka Győző, Dr. Benkő Lajos, Dr. Belicza Pál, Bodó János, Dombay Vilmos, Dr. Godin Károly, Hubert Vilmos, Dr. Kmoskó Béla, Kosz-

Lemondás.

Forró tusára, szenvedélyre
Lehullott im az éjék éje;
Mit szemem egykor égve nézett,
Boritja zordon, bus enyészet.

Bolygok leverve, szárnytöröttén,
Ó megférek most kicsi körben.
S ha egy-egy álmod dallá válik
Nem hat az el a nagy világig.

Csendes lemondás danolója.
Veszem, mit nyújt a röpke óra;
Nem vágyom jární fényzőzömben,
Csak nyugodalmas, nagy köznyben.

Egy puha fészekről daloltam,
Az is szemállott rég a porban . . .
Minek említit? Miért siratni?
Ugy sem tudják már visszaadni.

Szeredai Károly.

Egy kép. . .

Egy kép, egy álm, hangulat,
Mittől szívemben dal fakad,
Ha elbolyong a multba.
Hisz régen volt, rég elveszett,
S titokban mégis érezed
Mint hogyha könnyed hullna.

Egy barna lány, bohó legény,
Mosolygott nékik a remény,
Hitték: övék az élet.
Azóta elszállt ez a hit,
S most folyton, folyton érezik
Mint hogyha temetnének.

Szeredai Károly.

A betörő.

(Karácsonyi történet.)

A külváros egyik rozszant házának szobájában vagyunk.

Pislogó lámpa kékes világot vet a berendezésre. Miféle berendezés ez? Körül a falak mellett szalmafekhelyek. Középen egy szuette asztal. Néhány rozoga szék s késsen vagyunk. A szalmán néhány sápadt, öltözetlen gyermek kucorog.

Egy kócos szakállu, rendetlen öltözékű, vad tekintetű férfi ül az asztalnál. Egy piszkos papirlap fekszik előtte. Valami írka-írját nézeget.

— Tehát itt a bejárat. Erre a lépcső. Itt az előszoba. Itt, a jobbra nyíló ajtó

vezet a pénzszerényhez. Igazán nagy-szerű fickó ez a Ferkó! Ilyen ügyes rajzot már régen nem láttam!

Egy halavány arcú nő kezeit tördelve, sirva könyörög neki.

— Péter! az Istenre kérlek! Csak ma ne menj sehová. Csak ma maradj itthon. Mi lesz velünk, ha elfognak. Nem jó uton jársz ember? Tudom én azt, hogy tiltott utakon jártál eddig. Vess véget ezen gonosz életnek. Menjünk el innen. Oda ahol nem ösmer senki. Ne menj Péter! Ne menj! Krisztus születése napján! Karácsony van ma! Fordíts hátat gonosz barátaidnak.

— Ne lamentálj asszony — s nagyot csap az asztalra. — Inkább add ide a másik üveget is. Nemsokára jön Ferkó. Jó fiu. Szívesen kell fogadni.

Ma igen alkalmas lesz az idő a működésre. Ilyen év is ritkaság. A rendőségnek kisebb gondja is nagyobb annál, hogy minket, — szegény ördögöket — hajhásszon.

A mai világban nem történnek csodák. Még ezt elvégzem, aztán nem bánom, ha elmegyünk innen. De most már hagyj békén. Voltam mártisztességes ember is. Mi hasznát vettem? Majd éhen pusztultunk mind.

— Most sem vagyunk különben, — sóhajta a nő, de úgy, hogy meg ne hallja férje.

Leül a sarokta a szalmára s e gondolkozik.

Valamikor, valamikor . . .

Visszagondol az apai házra. Boldog gyermekkorára. Minden elmúlt. Nem maradt semmi sem, csak egy rakás éhes gyermek, meg elzüllött férje.

Valamikor! . . . valamikor! Hogy irigyelték tőle deli vőlegényét. Milyen boldogok is voltak akkor.

Régen volt. Nagyon régen, talán már nem is igaz.

Egyetlen leánya volt szüleinek. Találkoztak. Egymásba szerettek. Így történik másokkal is.

Ereinte boldogan éltek.

Azután meghaltak jó szülei. Férjével a városba költöztek. A férje rossz társaságba keveredett. S haladt lefelé a lejtőn. Elfátyázta mindenükket.

Aztán? Beköszöntött a szükség . . . S most? Férje betörőkkel barátkozik . . . Teljesen elzüllött. A valamikor deli férfi, erősakos, iszákos, toprongyos alakká aljasult.

Ma van karácsony estéje. S ma akar valami isten ezen dolgot elkövetni. Ezen a szent éjjelen. Ne engedd Istenem . . .

Durva kopogás riasztja fel merengéséből a férfit.

— Bujj be!

Belép egy herkulesi termetű alak. Gunyos vigyorgással néz körül. Mintha azt mondaná magában:

— Ez is az én művem.

Valódi típusa a gazembereknek. Minden porcikája munkára van teremve. Öt ember helyett dolgozhatna. De ő nem szereti a nyugodt, becsületes életet. Ő a veszélyek és izgalmak embere. Ő csak ott érzi magát jól, ahol veszély környezi.

— Mit busulsz Péter? Ma arany eső fog hullani. Vége lesz a garasos állapotnak. Könyökig fogunk a bankóban vajakálni. Te! egy jótékony urnónél tesszük tiszteletünket, aki holmi garasos holmit osztogat, s kitéti a lapokba, hogy hány szegényt felségített. Ha! ha! ha! Mit szólás hozzá? Még férfi sincs a háznál. Csak az öreg kapus. De hisz mi nem megyünk be az ajtón. Még utóbb hajba kapna velünk a kapupénz miatt — s ismét durván röhög.

— Hallod-e asszony! Gazdagok leszünk. Selyemben járhat. Tortákat ehetsz. Igyál már — állott a szobában. Háta mögött egy hordár csomagokkal.

Az anya észre vette legelőbb. Kérdően tekintett a vendégre.

— Nem, — szól az urnő — nem tévesztettem el a házat. Minden karácsonykor néhány szegény családot meg szoktam

látogatni, s némi segélyben részesítem. Nézze jó asszony, amit ez ember hozott, mind a maguké. Ne köszönjön semmit nekem. Köszönje Istennek. Örülök, ha segíthetek. Tegye le a csomagokat jó ember. Aztán mondja meg kocsisomnak, hogy menjen az utca végére. Majd küldök érte. Engedje meg jó asszony, hogy néhány percet gyermekei körében tölthessek. Kimondhatatlanul szeretem a gyermekeket. Nekem rem adott az Isten egyet sem.

— Óh Nagyságos asszonyom! Áldja meg a jó Isten szért, amit tett. Nem is tudok szavakat találni, nálam kifejezésére, Csókoljatok gyermekeim kezét a Nagyságos asszonynak! — s ő is az urnő keze után nyult.

— Hagyja kedvesem. Örülök, hogy örömet szerezhettem maguknak. Gyertek hát közelebb kicsinykéim. A néni szeret titeket.

Ölébe vette a legkisebbiket. A többi meg bámész, de nem félénk tekintettel nézett rá. Mindig közelebb settenkedtek hozzá.

— Bontsa már ki a csomagokat.

Az anya hozzáfogott. Réges régen nem látott és nem élvezett dolgok kerültek elő. Meleg gyermek ruhák. Lábbeliek és másféle kész ruhák. Husféle, csamege, sütemény stb. Sok, sok mindenféle játék.

A szegény anya bámulva s hálás szemmel nézte vendégét . . .

S a megdöbbenéstől nem tudott szóhoz jutni. Könnyek peregett végig az arcán.

És ezt az ajtó hasadékan keresztül, végig nézte egy férfi is. Egy szerencsétlen, egy mélyen sülyedt férfi. Aki azonban úgy látszik még sem sülyedt annyira, hogy megfásult volna minden iránt.

Könnyektől nedves arcát szorososan nyomja a nyíláshoz. Mindent lát. Látja az örömet, amit egy idegen jelenléte okoz. Aztán rágondol arra, hogy ha ő jön, hogy bujnak gyermekei. Hogy félnek tőle. Most is mily bizalmasan, ragyogó szemekkel ül

(Folytatás a mellőlketlen.)

tolányi Sándor, Keltz Gyula, Karácsi Sándor, Klobusiczki János. Kachelmann Károly, Leidenfrost Tivadar, Mailáth István, Dr. Persay Ferencz, báró Révay Simon, Raschmann Tamás, Vépi Vogronics Ödön, Vetzl István és Takxner Béla. Igazoló választmány: Dr. Haiczl Kálmán, Holló Sándor, Kazy János, Csekey Vilmos és Levatic Gusztáv. Állandó bíráló választmány: Balogh János, Báthy László, Belcsák László, Liedenfrost Tivadar és Dr. Kmoskó Béla.

Olvasatott a belügyi kormány leírata, — melyben a törvényhatósági bizottságnak határozatát, melyben a vármegyei tisztii főügyész magángyaggyakorlatát elvonta — jóvá hagyta. A fogyasztási adóknak a városok részére egészben való átengedése érdekében — Veszprém vármegye átíratát pártolta és felíratot intéz hason értelemben.

A hivatalos lap szerkesztőjének tiszteleti díját 500 koronában állapította meg. A vármegye segéd kezelő és szolgaszemélyzetének drágasági pótlék iránti kérelmét indokoltnak találja de fedezet hiányában a belügyi kormányhoz terjeszti fel, hogy e célra a költségvetésbe 15 százalék vétessék fel.

A siketnémák körmöcbányai államilag segélyezett intézetének 1000 korona segélyt szavaztak meg.

A 10 új körjegyzőség szervezése folytán folyósított 16.000 korona felhasználására 1907. évi szükségleti pótkimutatás a belügyminiszterhez felterjesztett.

Körmöcbánya város pótszabályrendeletét a városi alkalmazottak korpótlékáról szóló szabályrendelet kiegészítése tárgyában, Körmöcbánya város határozata a Mohapel Antal és nejével kötött szerződés kiegészítése iránt, — Körmöcbánya város határozatát az adóbehajtási illeték hova fordítása tárgyában jóváhagyta a törvényhatósági bizottság.

Jóváhagyatott továbbá: Ujbánya város határozata a városi díjnyokok napidíjának felemelése tárgyában, — Léva város határozata a város tulaj-

donát képező szántóföldeknek és rétnek szabadkézből való bérbeadása iránt, Nagysalló község határozata egyes községi lakosok által birtokolt közterületek eladása tárgyában, — Garamszentgyörgy és Zsemlel községeknek a marhalevek kezelése tárgyában alkotott szabályrendeletét, Barsendréd község határozata a Benkovich Viktor és társa tulajdonát képező ingatlan megvétele iránt, — Barsendréd község határozata a kisendrédi közbirtokosságot tulajdonát képező ingatlan megvétele iránt, — Barsendréd község határozata kölcsönfelvétele iránt, — Nagyd község határozata korcsmaházának szabad kézből való bérbeadása tárgyában, Zsitvaujfalu község határozata körjegyzői lakás és iroda céljaira házvétele iránt, — Karvaly községnek Kralicek János rózsahegyű lakossal kötött szénkutatósi szerződése. — Oszlány község határozata a községi jegyző lakáspénzenek megállapítása tárgyában, — Majlát község határozata ingatlan eladása iránt, — Ujlót község határozata 2 adásvevési és 1 csereszerződésének jóváhagyása tárgyában, — Obars község szabályrendelete a garami gát fenntartása tárgyában. — Alsópél község határozata a Tóth Pál ifj. Tóth János tulajdonát képező ház megvétele tárgyában. — Apáthegeyalja község határozata iskolai alap létesítése iránt. — Jelsics József, Harrer Antal és Ivicsics József budapesti községi közigazgatási tanfolyam hallgatóknak 100-100 korona segélyt adott a közgyűlés.

Továbbá jóváhagyta a törvényhatósági bizottság a garamladoméri és alsógyörödi körjegyzőségekhez tartozó községek határozatait a körjegyző részére segéd munkaerő költsége megszavazása iránt, Nagysáros es Nemesoroszi községek határozatait a körjegyző részére segély megszavazása iránt, — Nemesoroszi község határozatát a fogyasztási adó beszédési jutalékból évi 10 koronának a bírő részére megszavazása iránt, — Barsbaracska község határozatát a kisbíró és a faiskola felügyelő fizetésének megállapítása tárgyában, — Okörmöcske község határozatát posta-

küldönc alkalmazása iránt, Nemesoroszi község határozatát a kisbíró fizetésének felemelése iránt, — Csejki község határozatát a községi szűlésző fizetésének felemelése iránt, Bükksökut község határozatát a postaküldönc és éjjeli őr fizetésének felemelése iránt. Ezután a legközelebbi közgyűlés határnapjául 1908. évi márc. hó 19. napja tüzetett ki.

Különfélék.

— **Léva város polgáraihoz.** — Felkérem lévai adófizető birók és háztulajdonos polgártársaimat, hogy ma, vasárnap délelőtt 11 órakor, a város háza nagytermében tartandó érteletlen megjelenni sziveskedjenek! — *Holló Sándor.*

— **Kazy János kitüntetése.** A hivatalos lap f. hó 18-iki száma jelentette, hogy a király garamveszelei Kazy János cs. és kir. kamarás, Barsvármegye főispánját állásától saját kérelmére történt felmentése alkalmából, a közszolgálatban szerzett érdemeiért *valóságos belső titkos tanácsossá nevezte ki.* Az új kegyelmes urat elsőnek József főherceg üdvözölte a következő sürgönnyel: „*Nagyméltóságú Kazy János urnak Garamveszele. Belső titkos tanácsossá történt kinevezéséhez őszinte üdvökvánatait küldi — József főherceg.*”

— **A megyei párt újabb diadala.** A folyó hó 19-én tartott évnegyedes törvényhatósági közgyűlésen a garami párt újabb győzelmet aratott. A bizottsági tagok ezuttal is szép — bár nem teljes — számmal vonultak fel s így a siker biztosítva volt. A közgyűlés fontos tárgya volt a bizottságok ujjaalakítása, illetőleg kiegészítése. A bizottságok megalakításánál a megyei párt első sorban a maga befolyását biztosította, másrészt tekintetbe vette a vármegye minden részének képviseltetését, és megtartotta a törvény követelményeit. Így tulajdonon többséget biztosított magának az *állandó választmányban*, saját embereit vitte be az *igazoló és állandó bíráló választmányokba.* A *közigazgatási bizottság* tiz valasz ott tagja közül hat garami érdekességű a központi választmányban, melyben a törvény szerint minden választókerületnek képviseltetnie kell, a garami vidék a tagok számának két ötödével van képviselve. Ez is újabb dokumentuma annak, hogy a törvényhatóság vezetése a garami vidéket illeti meg.

— **Kitüntető megbízatást** kapott Kriek Jenő, levai tanítóképző intézeti tanár. A közköztudatúgyi kormány ugyanis azal bizta meg, hogy a *kézügyességi oktatás céljaira* az elemi iskolák és tanítóképzők számára *minta sorozatot állítson össze.* Ezen minta sorozat, mely az országos tanterv-muzeum tulajdonát fogja képezni, alapul fog szolgálni az ország összes népoktatási tanintézeteiben a *kézügyesség egységes oktatásában.* Ezen ténnyel a kultusz-kormány Kriek Jenőre e téren szerzett uttörő érdemeit jutalmazta meg.

— **Gyászrovat.** Egy tisztességben megőregedett polgártársunkat ragadta el a halál: *Amstetter Antal* folyó hó 17-én 63 éves korában elhunyt. Haláláról gyászba borult családja a következő gyászjelentést adta ki: A

irottak a maguk és az összes rokonok nevében fájdalomtól megigőrt szívvel jelentik, s forrón szeretett apá, nagyapá, após *Amstetter Antal* folyó évi december hó 17-én reggel 7 órakor, rövid szenvedés és a haotti szentségek ajtatos felvétele után, életének 63-ik, boldog házasságának 42-ik évében történt gyászos elhunytát. A megfogdugt hült tetemei csütörtökön e hó 19-én d. u. 3 órakor fognak a gyászházban be-szenteltetni és a róm. kath. sir kertben örök nyugalomra helyezni. Az engedszelő szentmise ádozat pedig december hó 21-én reggel 8 órakor fog a levai róm. kath. plebániái templomban az Urnak bemutatni. Léva, 1907. évi december hó 17-én. özv. *Amstetter Antalné szül. Pásztoi Franciska* neje, *Amstetter Imre* fia, *Amstetter Géza*, *Kornélia*, *Imre* unokái, *Amstetter Imréné* szül. *Brutsy Cornélia* menyje, *Pásztoi István* sógora, ifj. *Pásztoi István* unoka öccse.

— **Epizódok a 19-iki közgyűlés alkalmával.** Mar 17-én erős fagy jelentkezett, s így a Garamon való átjárás (Tolmácsná) bizonytalanult. Ezért aztán a lévavidéki bizottsági tagok elhatározták, hogy vasuton utaznak Kovácsig, s a már ottan várakozó fogatokon Ar. Mirótra. Reggel 8 óra után jegyváltás idején azt az értesítést kapta az állomás, hogy a Nanáról érkező vonat *egy teljes órával késik.* Erre még alig volt eszt, s ebből a szokatlan körülményből, meg *másból* is a pessimizmusra hajló emberek azt következtették, hogy armány rejuk a dologban. A közgyűlés 10 órakor kezdődik; valószínű, hogy nem fognak bennünket bevárni, amint a sziv-sen látott vendéggel szokás, ha későn erkezik az ebédhez. A tanakodás percében állított be a G. Barzenca felől jövő vonat, csak meg kellett fordítani a füstölögő gépet, három személykocsit hozzákapcsolni, s készen állott a különvonat. Ertesítés ment Sallóba, Zselizre, hogy csak jöjjenek a bajtársak, mi szaladunk előre, hogy addig

a legkisebb gyermeke az idegen nő ölében. Mikor is volt az? Nem is emlékszik, hogy mikor vette egyiket vagy másikat az ölébe? Ez nem élet! Ezen változtatni kell. De hogyan? Most is hol kellene lenni? Ferkó várja.

Hát ha vár, hát várjon itélet napig, ő biz nem megy. Családja örömeiben ő is részeseülni akar.

Ezzel megnyomja a kilincset. Alázattal lép az urnó elé. Megragadja kezét s csókot nyom rá.

— *Asszonyom! Nagyságos asszonyom! Hallottam mindent! Láttam mindent! Áldja meg az Isten. Egyebet nem tudok mondani. Nagy jót tett velünk. Egy családot mentett meg. Életet, becsületet, mindent, mindent! Áldja meg a jó Ég. Köszönöm, köszönöm!*

Neje boldogan sóhajt föl.

— *Hála neked Isten.*

— *Jó szívvvel tettem amit tettem S ha segélyre lesz szüksége, itt a lakásom címe. Mindig segélyükre leszek. Anyujtja névjegyt.*

Péter átható ordítással kap fejéhez.

— *Oh én szerencsétlen! — S itt állok. Mit csináljak? Hogy segítsek? Mit tegyek? Egyszerre lecsapja magát térdre a ver-dégei előtt.*

— *Asszonyom! hallgassa meg gyó-dásom. Aztán fogasson el, ha akar!*

Elmondja, lázasan remegő hangon egész élete folyását a mai napig.

Most pedig a névjegyen azt a címet látja, akinél betörést terveztek. Mit csináljon. Azóta talán Ferkó maga is elvégezte a dolgot.

— *Keljen föl barátom! Aki belátja hibáit, az még nincs elromolva. Magát csak rossz társaság, a gonosz barátok vitték ennyire. Maga még megmenthető. „Ugynevezett barátját” cseppet sem sajnálja. Az maga a sátán. Elnyeri jutalmát bizonyosan. Előrelátó vagyok én. Ha hazulról távozem, lakásomban titkos rendőrök vigyáznak mindenre. Adjon hátat Istennek, hogy vissza kellett térnie. Mert azóta már a bür-*

tónben ülne. Szeresse családját, csak arra kérem. Sokan szívesen vennék, ha volna nekik. Szakítson a multtal. Holnap elvárom Ferikém! Nincs náladnál jobb barát a világon.

Az óriás szájához emeli az üveget s jót huz belőle.

— *No tudom, hogy ma utoljár iszom ilyen komiszat!*

Kabátja ujjával megtörli pálinkás száját.

— *Hanem most már gyertünk. Szedelőzködj föl. Most lesz a legalkalmasabb idő a látogatásra. Öregysága a kegyes urnó, biztosan a templomban fog farizeuskodni. Majd fog nézni holnap, ha nyitva találja szekrényeit. A feleséged addig míg visszajövünk, feldisziti a karácsonyfát s valami inycsiklandós vacsorát készít. Ugye bár asszonyom ugy lesz?*

Gunyosan hajlong a szerencsétlen asszony felé.

A férjben valami jobb érzés kerekedik föl.

— *Ferkó! Ne bánts az asszonyt! Gunyolódásod nincs most helyén. Jó barátod vagyok, de szegénységemet ne figurázd ki.*

— *Helyes kedves Petykóm! Egészen emberevő kedvedben vagy. Így szeretlek látni. De most már félre a butykossal, mert még nem találunk oda.*

Felkészültek.

— *Ne menj Péter! Ne menj! —* susogja az asszony. — *Ezen a szent éjjelen mit akarsz elkövetni?*

— *Feküdj le, ne papolj!*

— *Igen, igen máltóztassék csak lefeküdni asszonyom. A pöyhös ágy már veve van — röhög durván a másik s rámutat a fal melletti szalmacsomóra.*

Péter dühös pillantást vet vendégére.

Az asszony zokogva roskad le gyermekjei mellé.

A férj még egy utolsó pillantást vet rájuk s . . . eltávoznak.

— *Hanem most siessünk barátom, mert sokáig értelet. Egy óra betelik, míg oda*

érünk. — *Mehettek már jó negyedórát, mikor Ferkó a homlokára üt.*

— *Oh én tökfilkó! Amire legnagyobb szükségem lett volna, a feszítővasat nálad fejejtettem a konyhában. Mi lesz most?!*

— *Hát az lesz, hogy hazamegyek érte. Te csak menj és várj réam a ház előtt. Oda találok magam is.*

Ezzel Péter megindult hazafelé, Ferkó meg ellenkező irányban, be a belvárosba, ahol betörni szándékoztak . . .

Néhány perccel előbb, hogy az óriás odaért, robogott ki egy zárt hintó a kapu alól, a jótékony háziasszonnyal . . . Hova mehet ily későn?

Péter még fele uton sem volt, mikor sebes vágatással repült el mellette egy fogat.

. . . . . Mikor kiléptek a lakásból, hogy eggyel szaporítsák a betörések számát, szegény agyongyötört nő egy kis fenyőfaágat vett elő. Beilleszté egy cserépbe. Néhány filléres gyertyácskát illesztett rá s meggyújtá.

Honnan, honnan nem előkerült egy pár darab dió és cukorka.

Azután a cseréphez támasztott egy kis Jézus ábrázoló képet. E ő vett egy felkenyeret s azt is oda tette az asztalra . . . Végre elkészült.

Lázasan felkelté gyermekeit.

— *Itt a Jézuska édeskéim. Keljetek föl. Gyengéden feirázta őket.*

— *Ne bánts édes apám! —* nyöszörögte félálmosan egyik is másik is.

— *Jók leszünk. Nem kérünk kenyeret, csak ne bánts!*

— *Ne féljetek édeskéim. Nem bánt senki. Itt a Jézuska. Apátok nincs ithor. Gyertek, ott van, nézzétek!*

Oda vezette őket az asztalhoz. Kimondhatatlan örömmel nézték a „ragyogó” fat. S boldogan rágták a kiszáradt kenyéru-rabot, mit anyjuk nyomott kezökbe.

Boldog gyermekkor. Mind egyforma az. Málnás fíu, koldus tíu. Mindenik örül a

maga módja szerint. Kiosztá köztük még azt a néhány diót is. Nagy volt az öröm.

— *Most pedig térdepeljünk le szépen, s imádkozzunk a jó Istenkéhez, hogy oltalmazzon meg bennünket minden gonosztól.*

S az ártatlan ajkek utána mondták anyjoknak:

— *„Add meg mindennapi kenyerünket . . .”*

Nem is vették észre, hogy az ajtó kinyílt és egy fekete ruhás urinő — idősecke a lakásomon. Itt van pénz, öltözzön föl tisztességesen. Most pedig legyen szives kocsimat előszóltani.

Az ember rohant.

— *A viszontlátásig holnapig.*

S a fogat elrobogott.

Mikor befelé mentek, a nő két karterzett nyaka köré fonódni. Hátra nézett. Egy sápadt, könnyes arc hajolt feléje.

— *Megtudsz-e becsájtani Veronkám?*

— *Meg, meg! Megbocsátok, mert szeretlek.*

S ajkuk összeforrott egy rég nem élveztet békecsóiban.

Negyed óra alatt a gyermekek mind apjuk térdén lovagoltak.

Másnap Péterünk elment abba a ránevezve majd végzetessé vált házba. Az urbölgy kegyesen fogadta.

— *Egy új házat építettem nem rég. Elfogadná a házmesterséget?*

— *Oh asszonyom!*

— *Ja igaz! a betörők kezei közül s futásnak erred. Utánna löttek . . . s a golyó jól talál. Ott fekszik a halottas kamrában. Nem érdemelt mást.*

A férfi meg könnyes szemekkel emelte ajkához az urnó kezét s moghatottan rebogé:

— *Mégis vannak a földön angyalok!*

meg ne kezdjék a szavazást. Pontban 9 órák Kovácsiban volt a különvonal, az utasok fölkapnak a várakozó fogatokra, elegendő alkalmatosságot hagyván a rendes — de elkészt — vonattal érkezők számára. Így is 15 percet tett ki a késedelem, de hát ennyinek a kitűnő uradalmi fogatok oda sem néznek. Pedig kedvezőtlen volt az idő, sűrű hó esett; sikos volt az út. De már 10 óra előtt berobogtak a fogatok. Mire a megyeatyák lerásták a havat a bundáról, sípkáról, kifújták magukat és fölcélhöztek, a gyűlés már megindult. Már akkor az ott levő, most is „liberátor“ lévai közjegyző javában interpellált a trachomáról, később az újbányai dolgokról (az alsipáni jelentés címén.) A törhetetlen hüségű, derék szentkeresztiéket (akik nem szokták megrágni a szíjjat) már régen ott üldögéltek, busan találgatván, vajjon hol maradtak a lévaiak. Mikor a különvonal népsége megjelent, egy kissé meglelt ugyan a terem, de a jobboldal bizott magához, még mindig többségben lévén. Csak akkor nyultak meg az ábrázatok, mikor jelentették, hogy egy második vonattal még 30 lévai voks érkezett. A „segéd-és kezei-személyzet“ valamint a hajduság azonnal mozgósítottatott vokskor irányában, be is hozták még egy párat, a pótszavazásnál is még hárman leszavaztak, de mindez k dacára, azt is hozzáadva, hogy 3 garami ember a hivatalos listával szavazott, a nem hivatalos szines listák 8 vokssal legyűrték a hivatalos fehéreket. Az arány ez volt: garamvidéki 80, ma.óti 72.

Áthelyezés. Szilágyi István horvéd főhadnagy Léváról Nyitrára helyeztetett át. Teljes 8 esztendő töltött Léván, s ezen idő alatt díszingváló ur magatartásával számos jó barátot szerzett, társadalmunk részéről pedig elismerő rokonszenvet. Barátai tegnap este kedélyes társas vacsora alkalmával (a kaszinó étkezőjében) vettek tőle búcsút.

A közügy önkéntesei. Korunk nemzedékének ismeretes jellemvonása, hogy megszabott, úgynevezett hivatalos munkáján kívül nem igen lehet fölírni a tevékenységére, különösen ha ez a rendkívüli tevékenység nem jár anyagi jutalommal. Annál elismerésre méltóbb azoknak fáradozása, akik a köz érdekében önzetlenül bu gölködnak sok más közönyös helyett. A legutóbbi két megyei közgyűlés alkalmával Boros Gyula polgártársunk megbecsülhetetlen munkát végzett a szükséges fogatok előállítására, azok elrendezése, indítása, stb. körül, mindenütt ott volt és mindig a kellő pillanatban, úgy hogy a rendkívüli személyforgalom pompásan, minden fennakadás nélkül bonyolítottatott le. Ugyancsak kivette a részét ezen önkéntes munkából Bojsza József takarékpénztári gyakornok, aki hetek óta valóságos eleve postája és a nemes értelemben vett „kellékese“ volt a megyei pártunk. Oly munkát végzett, melyet egy egész bizottság csak félig intézhet el, mert ahhoz csak egyetlen embernek, de teljes odaadása szükséges.

Zárdai ünnepély. A lévai irgalmas nőverek intézete szent Imre és szent Erzsébet tiszteletére folyó hó 23-án d. u. 4 órák ünnepséget rendez, melynek műsora a következő: 1. Horváth, Megnyitó. Játsszák: Dódek Ilona, Medvecký Erzsébet, és Kern Margit. 2. Hortobágyi, A magyar itjusághoz. Szavalja Horváth Bert. 3. R. ff, Valse Impromptu. Játssza Mácsánszky Lujza. 4. Tokody, szent Erzsébet dicsérete. 2 szólamban éneklik a tövendékek. 5. Szepessy Vilma, szent Imre ravatala, melodráma. Szavalja Farkas Oga, zongorán kíséri Kern Margit. 6. A rózsacso. Színmű egy felvonásban. Személyek: Szent Erzsébet Mácsánszky Lujza, Zsófia hercegnő Tóth Mária, Radegundis, a várór leánya Jaross Margit, Radegundis anyja Hulják Aranka, Isentrudis Ghimesy Mária, Guta Fekets Vilma, komornák. Szegény asszony Nagy Katalin. Szegény gyermekek: Szabó Juha, Bartos Otilia, Kriszmanek Mária és Nemcsék Margit. 7. Thern, Komoly ábránd Huber, Rákócy kesergő játssza Mészáros Olga. 8. Szepessy E. nay, Az árva karácsonya, daljáték. Szavalja Frecska Margit, zongorán kíséri Mészáros Oga; a szólo részeket éneklik: Izsóf Iona és Frecska Aranka, a karénekeket 3 szólamban éneklik a növendékek. 9. Mendelssohn, Trio. Játsszák: Grapka Olga, Teszák Erzsébet és Mácsánszky Iona. 10. Szent Erzsébet megdicsőítése, előkép. Személyek: szent Erzsébet: Mácsánszky Lujza. Angyalok: Bojsza Mária, Bányik Margit, Lábay Aranka, Hetzer Dóra, Medvecký Erzsébet, Pál Terézia, Tóth Anna, Belopotocky Margit, Cseky Adrienne, Szabó Erzsébet, Uhlárik Iona, Izsóf Margit, Kölygessy Etelka, Moravék Margit, Szabó Ella, Forró Mária, Brauner Margit, Katona Margit, Kiss Malvin, Kriszmanek Karola, Kmoskó S. arola, Hribik Iona, Benzing Margit, Rakovszky Mária, Nagy Margit, Totter Margit, Bódy Vilma.

Letört remény. Szerdán reggel nagy szomorúság volt a képzőintézeti gyakorlati iskolában. A mások oly vidám gyermekesereg megdöbbent arcocskáin mély nyomot hagyott az ismeretlen rémitő ellenség, a sord kaszás borzasztó híre. Könnyező szemekkel suttogták, hogy a legderékabb pajtásuk, az ő mintarajzolójuk, Agárdy Sándor, aki még tegnap együtt volt velük, már meg van halva és holnap eltemetik a

hideg, fagyos földbe. A szegény fiúcska d. u. 4 óráig az iskolában volt, szután hazament, erős köhögés fogta el; azt mondta, hogy hívják el a tisztelendő urat, mert ő meg fog halni. És 8 órák már halott volt. A szép, okos és kitűnő rajzoló tehetséggel megáldott 10 éves fiúcska hírtelihalála mérhetetlen bánattal sujtotta szüleit, minden reményét és büszkeségét romba döntötte.

Karácsonyi pásztorjáték. A lévai kath. legényegyesület 1907. évi december hó 25-én, karácsony ünnepén, d. u. 6 órák a saját helyiségében pásztorjátékot ad elő. Színre kerül: A „Bellehemi bakter.“ Irta: Szabó János. Rendezi: Sellinger János e. r. t. Személyek: Szűz Mária Szepessy M. k. a. szent József Lomjanszky J. Angyal Pigler B. k. a. Illés éjjei ör Bella L. Tamás pásztor Kovács J. Gyurka, pásztorfiu Balázs S. Pásztor gazda Palkovits B. Andris, pásztorfiu Mészáros J. Miska, Jakál I. Bőske, a gazda leánya Mihályka M. k. a. Katic, Gyurka huga Korcsmarek G. k. a. Veronka, Illés leánykaja Korcsmarek M. k. a. Barabás utonálló Gutmann J. Smon utonálló Csuvára L. Helyárak: Szék az I. és II. sorban I korona a többi sorokban 50 fillér. Allohely 30 fillér.

Karácsonyi ének cím alatt közöltünk egy gyönyörű örségi karácsonyi éneket *Köveskuti Jenő* tanítóképző intézeti igazgatójak: „A karácsony népi énekeköltészet“ című rendkívül értékes irodalom — történelmi műveiből, a szerző szíveseget folytán — eredeti régi szövege szerint van restaurálva; naiv szépségei csakis ezen teljes és eredeti szövegében tűnnek ki.

Lévai órálló címen új társadalmi hetilap indult meg Léván, *Birtha József* ev. ref. lelkész vezetés alatt. Megjelenik minden csütörtökön. Kívánjuk, hogy új lapársunk kitartással és tárgyilagos igazsággal szolgálja Léva város és vidékének közügyét.

A lévai iparos olvasókör élénksége ez uton kéri azokat, a kik a karácsony másod ünnepén tartandó estélyre — tévedésből — meghívót nem kaptak, hogy ez iránt hozzá forduljanak.

Névnyomtatás. Braun Gyula lévai lakos a maga és kiskorú gyermekei nevét: beügyministeri engedéllyel Boros-ra magyarosította.

Szegény gyermekek felruházása. A kaszinói asztaltársaság folyó hó 18-án tartotta szokásos karácsonyi gyermekfelruházó ünnepélyét. Dél után két órák gyülekeztek a szegény iskolás fiúk tanítóik vezetése alatt, csak a reformátusok hiányoztak, kik külön, saját vallásos ünnepélyük alkalmával fogják megkapni az asztaltársaság ajándékait. *Kabina* Ervinné urnő és *Rzhák* Ede jóvoltából kitűnő uzsonnát kaptak, szután *Kuzsánczy* Kálmán ismerette a jelenlét vendégek előtt a gyűjtés történetét, mely *Bodrogköz* Zoltán nevű hazafűződik, majd a gyermekeket intette, hogy jók és szorgalmasak legyenek, mert azért kapják most a szép és jó ajándékokat, hogy iskolába járhasanak, s majd a haza derék, hű polgáraivá lehessenek. Ezután mindenik gyermek megkapta azt, amire leginkább volt szüksége, téli ruhát, teli kabátot, cipőt, kis csizmát. Ez apróság ömökkönyvekben uszó szemekkel próbálgatták a jó meleg holmikat. A gyermekek nevében *Jaross* Ferenc köszöntö meg a jökevdü adakozók jötevényeit. — Ez idén közel 300 koronát gyűjtött össze apródonkiú az asztaltársaság, (36 gyermek részesült ajándékban) ami arra vall, hogy az adakozói kedv evről evre nagyobb. Tartsa meg az isten ezen jó szorosában!

A 40%-os olcsóság. A csütörtöki közgyűlés után az aranyos-mesróti fogadóban a lévai bizottsági tagok körében méltó bímulat tárgyat képezte egy maróti zsemlye. A kedves kis apróság kezei kére járt, és igazolta(?) B. E. iaptársunknak azon multheti közleményét, hogy Maróton 40%-al olcsóbb az élet, mint Léván. Egy csöndes humorár l ismert lévai uriember tenyerére fektette a majdnem láthatatlan süteményt, és azt mondta: „Uraim ne nézzék le a kis-ípart!“ — Hat az a zsemlye legalább 40%-al kisebb volt a lévainál, pedig ujabban már azt is megadjusztálták. Az a p. ü. tisztviselő, akire hivatkozás történt, szokása szerint ugyancsak 40% erejéig hajította el a sulykor.

Karácsonyi hangulat ismerik-e ugy-e azt a hangulatos szép képet, melyen a téli, hólepte falucska alacsony viskójába fényes angyalok hozzák a csillogó karácsonyfát? Aranyozott dió, fonalra kötött alma, primitív játékszerek s néhány gyertya teszik ékessé a karácsonyfát, melyhez a hangulatot a tél fehér, fényes csendje, a hideg csillagos est teszi tökéletessé. Hol van miúdezz? Az utolsó évtizedben még a természet rendje is megváltozott. A karácsony szépségéből kivesszett a hó, a csend, de kivesszett a regényesség is. Ma már nem özikék húzzák a szánkó, melyen angyalok hozzák a Jézuska ajándékát, hanem ott pörög karácsony előtt két héttel a karácsonyfa a kirakatban, tele cifrással, drága ékességgel, csak éppen az hiányzik, a mi régebben a karácsonyt oly széppé, kedvesse tette: az érzések közvetlensége, egyszerűsége. A karácsonyfáról lemaradt az aranyozott dió s a fonalra kötött alma, helyüket elfoglalták az üveg cifrásságok, melyeket a gyerek csak pár percre élvez. A primitív játékokat a játéktárgyak komplikált műszerei, a járó babák, fehozható mozgó állatok, vonatok váltották fel, me-

lyek a gyermek csapongó fantáziáját, csudálokni nem tudó esztét le nem kötik. Tuláságosan gondolkodók lettünk mi magunk és vigyázatlanul, okatlanul elvonjuk a gyerektől a gyerekség gyönyöreit. A maga esze szerint nem játszik a gyerek, mi játszunk helyette s neveünk korán erő, örülni nem tudó, szecsessiós generációt. Szóval vesszük, pusztul a regényesség, lekopik mindenről a kedélyesség édes zomacsa, melyet pedig arról jobban fogunk vissza sirni, a mi emberi mivoltunkban, mennél jobban a vesztére törünk a haladás jellegje alatt.

Öngyilkosság. Zimmer Gusztáv 30 éves pénzügyőri vizgázó, e hó 19-én Kiesel óban, a pénzügyőri lakonyában szögálati tegyveréssel föbe lötte magát, úgyhogy nyomban meghalt. Tették okát nem is sejtik.

Ujbánya város magyarosodása. Az újbányai intelligens polgárok a napokban egy Mátyás-korabeli művészi stílusban állított memorandumot nyújtottak be a városi előjáróságnak, hogy a hirdetés illetőleg „kidobolá“ ezentul első sorban magyarul, s csak az után tölul történnék, s hogy általában a hatóság ugy az egyes személyekkel, mint a közönséggel érintkezők, helye az előtérbe a magyar nyelvet. Ugyancsak küldöttéket meneszenek *Radnai* Farkas beszercebányai püspökhöz, hogy a magyar nyelvű istentiszteletek száma szaporíttassék, amhez bizonyosan ugy a püspök, mint Ujbánya város hazafias érteletű pebanosa szívesen hozzá fog járulni.

A Mikulásjárás eredete. Szent Miklós, myrai püspök ünnepe előtt, s még az ünnepen is mindenféle házainak egyes hasonlóság és nem hasonló egynének, akik hol épületesen, hol pedig botrázoktató módon bemutatják a Mikulást és a melléte nélkülözhetetlen Krampuszt. Fáj az embernek a szíve, mikor látja, hogy sz. Miklós myrai püspöknek egyik erényét: a jötevényesség gyakorlását neveléséges rubába öltöztö, sokszor durva alakok jelentik meg s azért helyén való lenne, ha a vallásra aló tekintettel beszűntetnék a medvétanócsitókhoz hasonló Mikulások, illetve „Rico“-k üzelmeit, mert ezek egy csöppet sem emlékeztetnek szent Miklósnak arra a szép jellemvonására, hogy küvetve a szentírás szavát: „Ha tökéletes akarsz lenni, add el mindazt, amivel bírsz, s az árát add oda a szegényeknek“ — csak ugyan eladta azt, amit szüleitől örökölt s el is osztotta a szegények között. — Volt ugyan egy nemes, de nagyon szegény szomszédja, ki már arra határozta el magát, hogy három szép leányát eladja és azok becsületének árából fogja magát tartatni. Amint ezt szent Miklós meghallotta, a halhatatlan lelkek megmentésére egy aranynyal telt erszényt dobott be a család ablakán az idősebb leányak hozományul s mikor ez férjhez ment tisztességes uton, ugyanezt cselekedte a másik kettővel is. Így menekültek meg a szegény leányok a szégyen elől, amely reájuk várakozott. Az ablakokban elhelyezett cipők cuccorral es egyebekkel való megöltése innen ered.

Szerkesztői üzenetek.

T. I. Léva. Afelől egészen nyugodt lehet. Nem hisszük, hogy akadt volna higgadtan és okosan gondolkodó ember, aki föltette volna, hogy a Kis Újság nak említett közleménye öntől ered. Anak szövegezése egy valószínűleg jó indulatu, de mindenesetre naiv és nem avatott laikusra vall.

T. Léva. A karácsonyi imát köszönettel vettük, de — későn; a többi aktuális közleményre való tekintettel a tárcarovatnak már a hét első felében késsen kell lennie.

Ífj. K. K. Ujbánya. A küldött cikket csak kivonatan közöltük, mert tapasztalásból eredő elvünk, hogy az ilyen eszméket csak kölcsönös bizalommal és egyetértéssel lehet diadalra vinni; a gyanúsítások és invectívák csak ártnak az ügynek.

Színház.

Dec. 16-án, hétfőn *Tisztay Miksa* jutalomjátékában „*Lumpácius Vagabundusban*“, ezen énskes bohózatban ügyesen játszottak és jókedvvel a szerep kifogástalan (betanulásával). Sok tapsot arattak: *Tisztai* és *Kováts*. Jól játszottak *Fehér* és *Szilágyi Bözsi* is. Nagyon tetszett *Tisztai* és *Szilágyi Bözsi* duettjei, amit megismételtetett a hála publikum. Az érdeklődők kevesen voltak.

Dec. 17-án, kedden A „*Vig özeveg*“ operettet már kevesebb ügyességgel, szinte lánnyán adták. Jól játszottak a főszereplők, *Szilágyi Bözsi*, a „vig özeveg“, *Tisztai* és *Fehér Vilmos*. A cselekmény lassan, döcögösen pörgött.

D. c. 18-án A „*Bus özeveg*“ c. zenés és parodisztikus operettet játszották meglehetősen sikerrel, kevés haligatóság előtt. Megfelelő zene jobban kielégített volna. Játékaikkal megnyertek *Tisztai*, *Fehér* és *Kováts*. Szepen énekelte *Szilágyi Bözsi*. Melleleg megjegyezzük, hogy e darab előadását néhány a színpadhoz közel ülő fiatal ember közbeszólásával zavarta, amit már napok óta tőr a közönség.

D. c. 19-én Herceg Ferenc „*Déryné ifiasszony*“ c. tört vigjátékát játszottak. Mult századnak elején játszódk is régi színiéletünket tárgyazza. Gróf Szepessy szerepét kitűnően alakította *Vetési*. Jól játszott *Máthe Irén Kováts S.* és *Dériné* szerepében *Török K.* dicséretünket érdemli ügyes játékával. A főszereplők is jól játszottak. Kevés volt a hallgatóság.

Dec. 20-án, pénteken „*Rip Van Winkle*“ c. operettet játszották. Az előadás fényesen sikerült. Kár, hogy gyér volt a közönség. Meg kell dicsérnünk a jutalomjátékost *Fehér Vilmost* ügyes drámai alakításáért. Jól tudták szerepüket *Szilágyi Bözsi* és *Kováts*. Szokott jókedvvel kifoghatatlan volt *Tisztai*. Sóp bosszús hangjával tapsot aratott a vendégül fellépő *Makkai* is.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon jó barátok és ismerősök, kik felejthetetlen jó férjem illetve szeretett apám temetésén, részvétükkel fájdalomukat enyhíteni kegyeskedtek, fogadják igaz köszönetünket.

Özv. Amstetter Antalné és fia.

Köszönetnyilvánítás.

A Herceggímás ur Ö Eminenciája, Kohl Medárd dr. püspök ur utján 50 kor. dr. Rudnyánszky Titusz arany-maróti fősoldgábiró ur 12 kor. Frommer Sándor ur csatai lakos 10 kor. Csejők közszög előjárósága 4 kor. Garammikola közszög 10 kor. Garamszőlős 4 kor. Garamtómás 2 kor, Zseliz 20 kor. Boemán Vilmos garamszentkereszti soldgábiró ur 5 kor. Macek István lévai m. kir. csendőrtárs örmeester ur 2 kor. készpénzt voltak kegyesek Stefania árvaházunk céljaira adományozni; báró Révay Smonné Ö méltósága (Tajna ári) 10 drb. nyulat, Dombay Vilmosné urasszony (Barsegdred) 15 1/2 zsák krumpir, 2 1/2 zsák babot és lencset. Teszák zselizi mav. főnök ur pedig 2 zsák krumpir, juttatott kis árvainknak.

Amidőn fenti kegyes adományok kézhez vételét — e lap szívességéből — nyilvánosan is van szerencsénk igazolni; fogadják a nemeslektű emberbarátok kis árváinkkal érzetettel jóindulatukért legáltalásabb köszönetünket.

Léván, 1907. évi december hó 10-én.

Leidenfrost Tódorné Faragó Sámuel
nögyl. tb. elnök nögyl. titkár.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.

1907 évi december hó 15-től 1907 évi december 22-éig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Varga István Frtusz Rozália	leány	Margit
Verebes István Ször Erzsébet	fiu	Lajos
Simon János Vorol Etel	fiu	János Mihály
Mészáros Lajos Kalapos Mária	leány	Erzsébet
Bild Dávid Schweiger Róza	leány	Janka
Bernsütz János Vajsz Mária	fiu	Tamás
Demeter János Búra Eszter	fiu	István
Vibostyek János Hindi Ilona	fiu	József
Gubián Ferenc Fábán M.	leány	Ilona
" " "	fiu	István
Krsják József Horváth Matild	fiu	József
Sokol Lajos Rác Virág K.	fiu	Alfonz Géza

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Krsják János Göndöcs Eszter	r. kath. ev. ref.

Halálozás.

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Akúcs Erzsébet	25 éves	Tüdőgümőkór
Zúber János	69	Húgyvérűség
Amstetter Antal	62	Gutaütés
Rohács Laura	62	Idült hörghurut
Ífj. Agárdy Sándor	10	Légszűgyűk
Hajdonyi Vera	28	Genyvérűség
Kaufman Kálmán	65	Paralysis prog.
Póka Ernő	4 hónap	Tüdőgyulladás
Javorka Mihály	77 éves	Húgyvérűség
Hengertner József	18	Tüdőgümőkór

Lévai piaciárak.

Rovatvezető: Kóuya József rendőrvéspány
Buza m. mázsánként 24 kor. 10 fill. 24 kor. 40 fill. — Kétszeres 21 kor. 20 fill. 21 kor. 60 fill. — Rozs 22 kor. 10 fill. 22 kor. 40 fill. 60 Árpá 15 kor. 40 fill. 18 kor. 60 fill. — Zab 16 kor. 20 fill. 16 kor. 40 fill. — Kukorica 13 kor. 60 fill. 14 kor. 40 fill. — Lencse 20 kor. 40 fill. 20 kor. 80 fill. — Bab 13 kor. 60 fill. 14 kor. 20 fill. — Köles 8 kor. 60 fill. 9 kor. 20 fill.

A tüdőbaj minden

eseteiben a SCOTT féle Emulsio azonnal használható. A SCOTT féle Emulsio nemcsak a beteg testrészeket gyógyítja, hanem egészséget és erőt kölcsönöz az egész szervezetnek.

A SCOTT-féle Emulsio specifikus megbizható szer

mindennemű tüdőbaj

ellen és nemcsak biztos szer, hanem a legolcsóbb is. Nagytöku gyógyító- és táp-ereje annak tulajdonítható, hogy előállításához a legfinomabb, legtisztább és leghatásosabb anyagokat, melyek egyáltalán beszerezhetők, vesznek, továbbá azon tulajdonságának, hogy az eredeti főtulmihatatlan SCOTT-féle előállítási mód folytán nemcsak izletes hanem rendkívül könnyen emészthető is.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50f.

Kapható:

a gyógyszertárakban.

Eladó!
Ladányi-utca 8 számú
H Á Z,
valamint kákákban szép fekvésű
S Z Ö L Ö
hajlékkal és pincével eladó.
Bővebbet Singer Izidor
fűszer és teavaj üzletében Léván.

Eladó szőlő.

Felső-Kákában egy 700 □-os nagyságú drót hálózattal kerített szőlő eladó. Értekezhetni lehet Kossuth-utca 19 szám alatt.

Tűzifa és porosz kőszén

megrendeléseket elfogad és házhoz szállít

Braun József és fia.

Verebélyen

a Korona nagy vendéglő szabad kézből

eladó.
Bővebbet: Lamos István Verebély, özvegy Duben Józsefné Léván.

Kiadó lakás.

Mártonfi-utca 12 házszám alatt igen jó forgalmu bolt helyiség, két szoba konyha, élés kamra, pince és más mellék helyiségekkel május hó 1-től kiadó. Bővebb felvilágosítást a házban özvegy Vankay Pálnénál.

Eladó ház.

A Balassa-utca 8 számú ujonnan épült 4 szoba és mellék helyiségekből álló ház szabad kézből eladó.
Bővebbet a kiadóhivatalban.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régiónak bizonyult háziszser, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknel, bedörzsolésépen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosaak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és úgyszólván minden gyógyszertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. De Richter gyógyszerésznél, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle** pekete fűzükorkánál!
Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félét** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van. **1 doboz ára 60 fillér.**
Csak **RÉTHY-félét** fogadjunk el

Eladó borok.

A garmakissallói és viski uradalmi pincekezelőség közönségre teszi, hogy az 1907 évi termésű asztali bor 12-20 hektoliter részletekben eladó. Felvilágosítással a pincekezelőségek szolgálnak.

K á v é.

	1 kg.	frt.	kr.
New-Cuba kávé	1.60	2.20	
Jamaikai legfinomabb	2.20	2.20	
Kuba legfinomabb	2.10	2.20	
Ceylon legfinomabb	2.10	2.20	
Ceylon finom	2.10	2.20	
Portorico finom, és Cuba	1.60	2.20	
Gyöngy legfinomabb	1.60	2.20	
Mocca legfinomabb	2.20	2.20	
Arany Jáva legfinomabb	2.20	2.20	
Brazíliai legfinomabb	1.60	2.20	
Brazíliai II. rendű	1.30	2.20	
Cuba pörkölt	2.20	2.40	
Hungária kávé	1.20	2.20	
Órötl kávé	1.20	2.20	

Kapható:

Kern Testvéreknel, Léván.

Kern Testvérek LÉVÁN.

Ajánljuk a n. é. közönségnek: Elsőrendű fűszer, csemege, déli-gyümölcs, finom tea, teasütemény, finom rum, cognac, likőrök, asztali, pecsenye- és aszúborok, bel- és külföldi pezsgők, Stolwerk- és fiemei csokoládé, karácsonyi gyertyák és sok szép ajándékok cukorkákból és karácsonyfa díszek stb. továbbá:

Karácsonyi és ujévi ajándéknak

alkalmas cikkek: bronz és alpaca gyertyatartó, gyufatartó, kávé és mák őrölő, teafőző készülék, husvágó és reszelőgépek, vasalók, evőeszköz, nickel és zománczott edény, konyhaberendezések, ruhafacsaró gép, ruha mángorló és szénkosarak, konyhaelő-tálcák, esernyő állvány. háztartási mérleg, légmérő, varrógépek 5 évi jótállás mellett, hegedűk, okarina és más hangszer, szivar-szipkák, csibuk, pipák, szivar cigaretta tolkékek, ollók, kártyák, vadászbölcök, táskák és fegyverek, laernamagika, domino, lottójáték, fényképezési készülékek, kerékpár, korcsolya, valamint lombfűrész, mint legcélszerűbb karácsonyi ajándékok rendkívüli olcsó árban.

Karácsony előtti héten:
Élő Dunai- és tóti halak!
Kilója 1¹/₂ koronától — 2 korona 80 fillérig.
Kaphatók:
Kern Testvéreknel, Léván.

Bars- és Hont megyéket érdeklő vasuti uj menetrend 1907. október 1-től.

G.-Berzencze—Léva—Csata—Párkány—Nána.				Párkány—Nána—Csata—Léva—Gr.-Berzencze.				B.-Gyarmat—Párkány—Nána és vissza.				Érsekújvár—Kis-Tapolcsány és vissza.				
Gr.-Berzencze ind.	545	1230	600	Budapest ind.	215sz.	1030sz.	720gy. 655gy.	B.-Gyarmat ind.	315	820	227	Érsekújvár ind.	440	927	505	850
Jálna . . .	551	1238	608	Bécs . . . ind.	940sz.	1055sz.		Dejtár . . .	344	844	252	*Bánkeszi 3 sz. őr.	453	940	517	902
Saskő-Váralja	*600	1249	619	Párkány-Nána ind.	418	535	850	Ipoly-Vecze	*400	*900	*309	N.-Surány . . . ér.	501	948	525	910
Gr.-Szt.-Kereszt	607	106	641	Köhid-Gyarmath	435	552	907	Drégely-Palánk	416	915	323	Nagy-Surány ind.	509	1003	527	920
Geletnek-Szklenó	624	126	704	Kéménd . . .	450	607	922	Ipolyság . . . ér.	435	933	342	Zsitva-Füdümes	522	1017	539	922
Szénásfalu-Vichnye	630	134	715	Bény	502	619	934	Ipolyság . . . ind.	447	940	350	Kis-Mánya . . .	531	1027	547	940
Zsarnócza . . .	649	205	747	Csata . . . . . ér.	515	631	946	Visk	512	1001	412	Mánya	538	1038	554	946
Zsarnócza-Fürész.	*654	*210	*752	Csata . . . . . ind.	538	639	1001	Szakállos . . .	532	1019	432	*Szt. Mihályúr	547	1048	602	954
Garamrét . . .	700	217	759	Oroszka	546	647	1009	Bél	*542	1030	445	Vajk	557	1059	611	1033
Rudnó	710	222	769	Garam-Damásd	556	657	1019	Ipoly-Pásztó . .	571	1043	502	Verebély	628	1126	633	1023
Ujbánya	716	240	783	Zseliz	608	709	1032	Zalaba	614	1100	519	Zsitva-Ujfalu . .	635	1139	644	1031
Bars-Berzence 6. őr.	724	252	793	Nagy-Salló . . .	636	736	1100	Csata . . . . . ér.	627	1113	532	*Betekints . . .	644	1149	652	1042
Gr.-Szt.-Benedek	745	313	*916	Alsó Váradi . .	653	753	1117	Csata . . . . . ind.	656	1118	557	Taszár	654	1159	700	1050
Kovácsi	755	324	927	Nagy-Szece . .	*658	*758	*1122	Párkány-Nána	749	1212	705	Aranyos-Maróth	709	1222	713	1103
Nagy-Koszmály	804	337	943	Léva . . . . . ér.	710	810	1134	Vissza.				Kis-Tapolcsány	720	1234	723	1113
Léva	819	354	1000	Léva . . . . . ind.	725	820	1210	Párkány-Nána ind.	855	418	535	Vissza.				
Léva	930	408	505	Nagy-Koszmály	749	838	1231	Csata . . . . . ér.	951	520	651	Kis-Tapolcsány	510	836	427	838
Nagy-Szece . . .	*940	*419	517	Kovácsi	759	846	1241	Csata . . . . . ind.	1008	543	650	Aranyos-Maróth	520	854	437	856
Alsó-Váradi . .	948	425	523	Gr.-Szt.-Benedek	819	904	102	Zalaba	1023	577	704	Taszár	532	910	449	916
Nagy-Salló . . .	1010	447	546	Bars-Berzence 6. őr.	*811	*914	*105	Ipoly-Pásztó . .	1047	615	724	*Betekints őr.	533	918	455	926
Zeliz	1033	508	608	Ujbánya	854	925	132	Bél	1059	*624	*784	Zsitva-Ujfalu . .	547	928	504	939
Garam-Damásd	1045	520	620	Rudnó	905	930	139	Szakállos . . .	1118	640	750	Verebély	609	954	526	1014
Oroszka	1055	530	631	Garamrét	917	941	151	Visk	1138	655	808	Vajk	619	1007	536	1021
Csata . . . . . ér.	1102	537	638	Zsarnócza-Fürész.	928	947*	159	Ipolyság . . . . ér.	1205	716	830	*Szt. Mihályúr	627	1017	544	1043
" . . . . . ind.	1118	557	656	Zsarnócza . . .	954	1000	214	Ipolyság . . . . ind.	1211	720	851	Mánya	635	1034	553	1108
Bény	1131	614	709	Csata	1012	1013	233	Drégely-Palánk	1236	739	913	Kis-Mánya . . .	640	1040	558	1108
Kéménd	1142	629	720	Szénásfalu-Vihnye	1033	1019	240	Ipoly-Vecze . .	1251*	*751	*925	Zsitva-Füdümes	649	1054	607	1125
Köhid-Gyarmath	1155	646	733	Geletnek-Szklenó	1108	1037	306	Dejtár	115	809	943	Nagy-Surány . . ér.	700	1109	613	1142
Párkány-Nána ér.	1212	705	749	Garam-Szt.-Kereszt	1118	1044*	315	B.-Gyarmat . . .	145	833	1007	" . . . . . ind.	710	1115	621	1147
Budapest felé . ind.	1237gy	825gy	827gy.	Saskő-Váralja	1129	1053	325					*Bánkeszi őr.	718	1123	629	1155
" . . . . . ér.	344sz.	840sz.	840sz.	Jálna	1137	1100	333					Érsekújvár . . . ér.	780	1135	641	1207
" . . . . . ér.	140gy	945gy	945gy.	Gr.-Berzencze .												
" . . . . . ér.	555sz.	1130sz.	1000sz.													
Bécs felé . . . . ind.	259gy.	1209sz.	838gy.													
" . . . . . ér.	700gy.	632sz.	1205gy.													
" . . . . . ér.			546sz.													

A fekete vonallal aláhuzott számok az esti 6 óráig terjedő reggeli 6 óráig terjedő időt mutatják. gy = gyorsvonat; s = személyvonat. *jelzettek feltételes megállás.

Névjegyek, meghívók és eljegyzési kártyák

legdiszesebb kivitelben

készítettnek

Nyitrai és Társa

könyvnyomdájában Léván.

Magy. kir. dohány, szivar, lópor és kártya-árulás. Első gazdasági és varrógép-, koszorú-, fa- és ércokoporsó raktára.

AZ ARANY KASZÁHOZ.

A gödöllői Borászati Egyesület mint részv. társaság palack-borainak elárúsító raktára

Folyékony arany és ezüst festékek

Kern Testvérek Léván.

Ajánlják dusan berendezett vas-, fűszer-, csemegeszit-, festék-, kefekötő áruk- gazdasági- és kerti-magvak, vadászati eszközök, hangszerek, igen finom hurok, varró gépek öt évi jótállás mellett, gazdasági gépek és géprészek. Szerszám: asztalos, bádogos, gépész, lakatos, kovács, kádár kerékgyártó, ács, esztergályos, cipész, házi és gazdaság részére, tengelyek, ekereszek, valódi Fischer-féle reszelők és ráspolók, lószőr-, afrik Afripuo és tengeri fű, épület- és butor vasalások, finom kávé, cukor, tea, rum, likörök, cognac, fehér és vörös bor, valódi Meidinger-féle és öntött vas-kályhakkal felszerelt raktárakat. Vidéki megrendelések legnagyobb figyelemmel és gyorsan teljesítetnek. új képes árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Knapp Dávid

mezőgazdasági és varrógép raktára LÉVÁN.

Piactéren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára — ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődő közönséget — vétel kötelezettsége nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgállok.

HAZAI gyártmányú gépek

u. m. HOFHERR és SCHRANTZ féle gőzeséplő készletek, GANZ féle motorok minden nagyságban, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

Bazár!

Karácsonyi-ujévi ajándékok legnagyobb választékban

Léván, Petőfi-utca 9 szám alatt kaphatók.

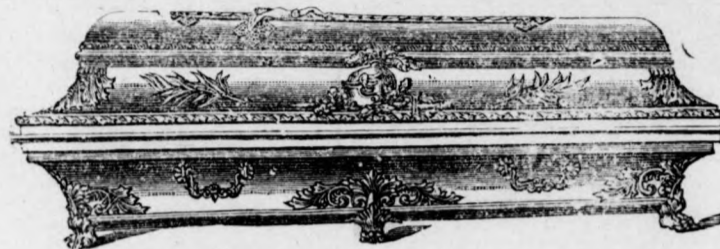
Mindennemű játékszerek u. m. önműködő gépkocsik, babák, babaszobabutorok, pneumatikus gyermekjátékok, türelem és társasjátékok, gyermekpuskák és kardok, zenejátékszerek, posztó és mache állatok stb. valamint bőrdíszműárak karácsonyfadíszek és egyéb cikkek nagy választékban **meglepő olcsó árakon kaphatók.**

Teljes tisztelettel
Springer Regina.

Olcsó árak!

Karácsonyi és ujévi ajándékok!

Fa- és ércokoporsók.

Szabadalmazott ércokoporsók Beschoner gyárából, légmentességű. Gyermek részére 18 koronától fölfelé. Felnőtteknek 60 koronától 100 koronáig.

F a k o p o r s ó

Gyermekeknek 4 koronától fölfelé. Felnőtteknek 16 koronától fölfelé.

Koszorú 1 kor. 80 fillértől 20-30 koronáig.

Raktár: **KERN TESTVÉREKNÉL** Léván.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —30, —60, 1.— és 2.— koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis Poloskák ellen üvegben —40, —80, 120, 2.60 és 5.— koronáért kapható minden jobb drogeriában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram Piakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM” névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly utca 1.

Kapható Léván: Klein Benő, Silbinger Zsigmond, Wiheim Gizella, Blum R., Kertész Lajos, Knapp Ignác.

Művelt családoknál legbecsebb ajándéka **könyv**

karácsonyi és ujévi ajándéku!

Költemények, Disművek, Utleírások, Emlékkönyvek, Ifjúsági iratok, Képes- és Imakönyvek, **maradandó becses birnak.**

Nagy választékban kaphatók:

Nyitrai és Társa

könyv-, papir- és zenemű kereskedésében Léván.

Irodalmi árjegyzék ingyen és bérmentve.